

सूचना :

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य.
२. उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

विभाग १

प्र.१ खालीलपैकी कोणतीही तीन प्रश्नांचे सविस्तर उत्तर लिहा.

(३०)

(प्रत्येकी प्रश्नाला १० गुण)

१. पुरुषार्थ म्हणजे काय ? एकुण पुरुषार्थ किती व कोणते ? त्यांची सविस्तर माहिती द्या.
२. संस्कार म्हणजे काय ? एकुण संस्कार किती व कोणते ? कोणतेही पाच संस्कार सविस्तर लिहा.
३. अध्ययपध्दती सांगून त्यांची सविस्तर माहिती द्या.
४. विद्यापिठांची माहिती देवून दोन विद्यापिठांची सविस्तर माहिती लिहा.
५. प्राचीन स्त्रीजीवनाविषयी सविस्तर माहिती लिहा.
६. प्राचीन वस्त्र अलंकाराची माहिती द्या.

विभाग २

प्र.२ खालील कोणत्याही तीन प्रश्नांचे सविस्तर उत्तर लिहा.

(३०)

१. 'अष्टांग योग योगशास्त्राच्या आधारे स्पष्ट करा.
२. विमानविदया स्पष्ट करा.
३. वनौषधींचे प्रकार सांगून कोणत्याही तीन वनौषधींची सविस्तर माहिती लिहा.
४. सौन्दर्यशास्त्राविषयी सविस्तर माहिती द्या.
५. पर्यावरण शास्त्र म्हणजे काय ते सांगून उदाहरणांसहित स्पष्ट करा.
६. भूविज्ञानाविषयी सविस्तर माहिती द्या.

* * * *